

Ordination och hantering av intravenösa injektioner till vuxna - vårdriktlinje

Sammanfattning

- Använd färdiga ordinationsmallar vid ordination av läkemedel för intravenös injektion.
- Undvik att späda läkemedel för intravenös injektion.
- Använd registrerade läkemedel, eller läkemedel tillverkade på apotek, vid ordination och hantering av läkemedel för intravenös injektion. Om det finns "Ready-to-administer" (Färdig att använda) läkemedel ska de användas i första hand.

Bakgrund

Ordination och hantering av läkemedel för intravenös injektion, utförda utan kunskap om och förståelse för potentiella risker, är en patientsäkerhetsrisk. Forskning visar att det finns risker vid spädning av intravenösa läkemedel jämfört med att inte späda, såsom risk för kontamination, fällningar, felaktig märkning, fel koncentration och dos. Att skapa rätt förutsättningar för patientsäker ordination och hantering av läkemedel för intravenöst injektion inkluderar den patientnära hälso- och sjukvården, men även läkemedelsföretag, myndigheter och akademi.

Ansvar

Denna riktlinje, "best practice", för ordination och hantering av intravenösa injektioner till vuxna omfattar hälso- och sjukvård inom Region Jönköpings län.

- Sektionen för eHälsa ansvarar, tillsammans med verksamheterna och lokala programgrupper, för att det finns ordinationsmallar för intravenösa injektioner.
- Upphandlingsenheten och Läkemedelskommittén ansvarar för att läkemedel inom Region Jönköpings läns hälso- och sjukvård finns i så lämpliga förpackningar som möjligt (koncentration och volym) och att tillsammans med verksamheterna utarbeta och fastställa spädnings- och beredningskort för intravenösa injektioner som behöver spädas.
- Verksamhetschefen ansvarar för att det finns lokala rutiner för ordination och hantering av intravenösa injektioner och att eventuella undantag från denna riktlinje är motiverade.

Ordination och hantering av intravenösa injektioner

Ordination

- Ordinera i första hand utifrån färdiga ordinationsmallar.

- Ordinera i första hand en färdig parenteral lösning som INTE behöver spädas.
- Om det INTE är möjligt att ordinera en färdig parenteral lösning, säkerställ att det finns en tydlig instruktion för spädning/ blandning i ordinationen (kopplat till Spädnings- och beredningskort).
- Ordinera ALDRIG flera läkemedel för intravenös injektion i samma spruta.

Beställning och förvaring av intravenösa injektioner

- Lagerhåll och beställ i första hand parenterala läkemedel som är färdiga att administrera.
- Lagerhåll och beställ i första hand en koncentration av läkemedlet. Om det inte är möjligt ska läkemedlen tillhandhålls i olika volym (t.ex. 1 ml respektive 10 ml) och förvaringsplats märkas tydligt.

Iordningställande

- Tillämpa aseptisk teknik vid iordningställande.
- Iordningställ ALDRIG ifrån en redan färdigställd spruta eller annan medicinteknisk produkt (t.ex. en insulinpenna).
- Späd ALDRIG en intravenös injektion genom att dra upp läkemedlet i en förfylld spruta med Natriumklorid 9mg/ml (medicinteknisk produkt).
- Iordningställ aldrig två läkemedel med aktiv substans i samma spruta.
- OM läkemedel behöver spädas, späd enligt regionövergripande Spädningskort för läkemedel.
- Sprutan ska märkas (preparatnamn/substans, koncentration, administreringsväg) direkt efter iordningställandet, med undantag om läkemedlet iordningställs och administreras direkt vid patienten.

Administrering

- Tillämpa aseptisk teknik vid administrering.
- Vid dositering av t.ex. en opioid, spola med 1-2 ml Natriumklorid 9 mg/ml mellan varje given dos.
- Efter avslutad administrering, spola perifer intravenös infart (PVK) med 10 ml Natriumklorid 9 mg/ml och central intravenös infart (CVK) eller Portnål med 40 ml Natriumklorid 9 mg/ml.

Referenser

Institute for safe medication practice. 2015. Safe Practice Guidelines for Adult IV Push Medications ISMP97-Guidelines-071415-3. FINAL.pdf

Janelle R et al. A Review of Best Practices for Intravenous Push Medication Administration. J Infus Nurs. 2017 Nov/Dec;40(6):354-358 A Review of Best Practices for Intravenous Push Medication Administration - PubMed (nih.gov)

Wicker E et al Diluting I.V. push medications Risky business. Nursing 2021-
Volume 51 Issue 8-p9 Diluting I.V. push medications: Risky business:
Nursing2022 (lww.com)

Om vårdriktlinjen

Denna vårdriktlinje är avstämd och förankrad hos Region Jönköpings läns
chefsjuksköterskor samt med smärtsjuksköterskor och vårdutvecklare på OP/IVA
kliniken vid Länssjukhuset Ryhov.